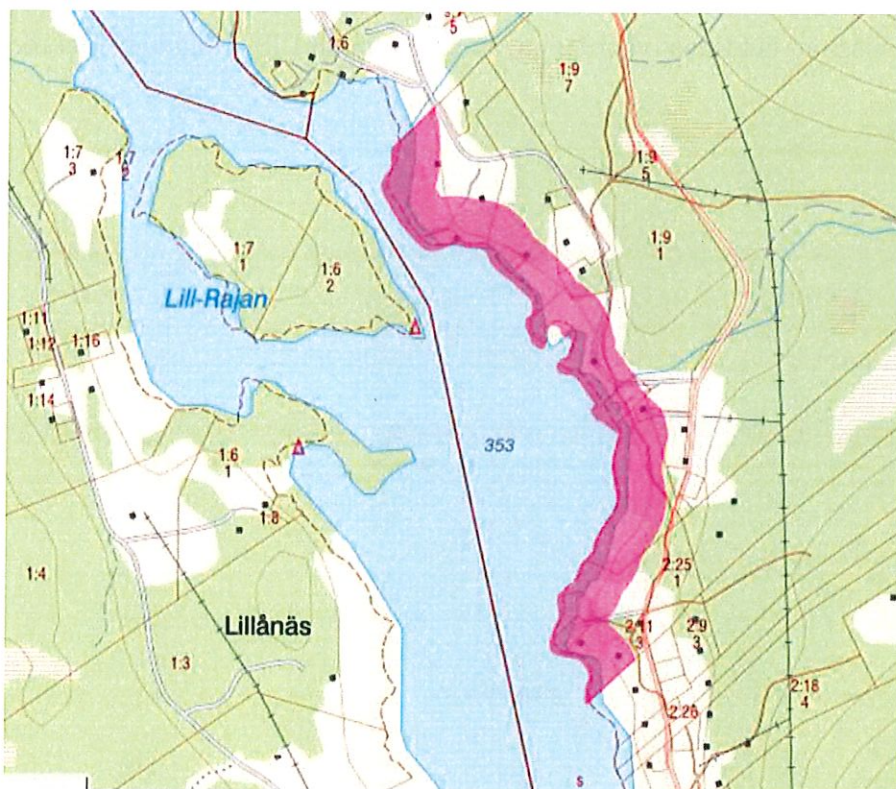

LANDSBYGDSDUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGE

Dorotea kommun LIS område: Rajastrand

Röd markering – förslag till LIS-område

Förutsättningar

Rajastrand är en by som ligger ca 7 mil väster om Dorotea samhälle och ca 4 mil från turistorten Borgafjäll. Den norra sidan av sjön Lill-Rajan är välbebyggd och här planeras ett LIS-område. Flera turistföretag finns i byn och inom LIS-området som i huvudsak bedriver verksamhet mot jakt- och fisketurism.

Markanvändning

Skogsbruk, ängs- och betesmark.

Friluftsliv

Fiske sker i Lill-Rajan av både gästande turister till entreprenörerna i Rajastrand samt även från andra turister och boende i byn. Rajastrands fiskevårdsområdesförening är en driftig fiskeförening som under åren fått till ett attraktivt fiske i ett område hårt sargat av vattenkraften.

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEA	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		

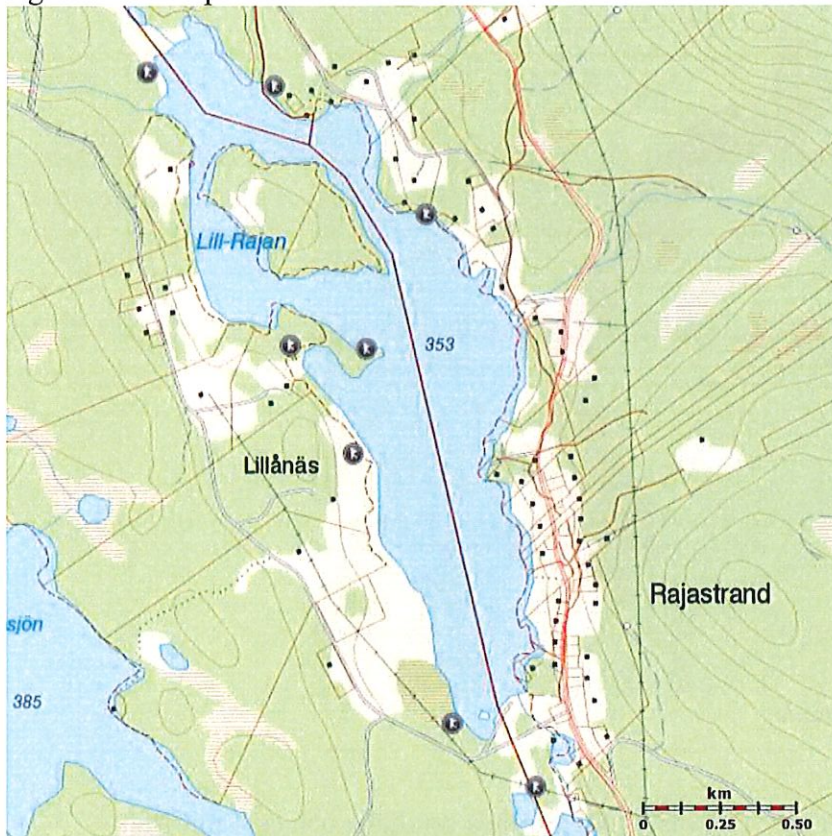

Riksintressen

Området ligger inom Voernese och Vilhelmina södra samebyars områden. Inga riksintressen är utpekade inom eller i närheten av LIS – området varken samebyarnas eller övriga riksintressen.

Fornlämningar

En sökning med fornsök visar att det finns två möjliga lämningar inom LIS – området. Det rör sig om olika boplatser.

Utmarkerade fornlämningar

Boplatser och fasta fornlämningar är skyddade enligt Kulturmiljölagen och alla typer av markgrepp i eller i närheten av dessa boplatser kräver tillstånd av länsstyrelsen. Detta innebär att alla kommande bygglov eller andra markarbeten inom 100 m av utpekade lämningar skall samrådas med Länsstyrelsen.

Identifiering av lämningar enligt fornsök:

L1938:1204, RAÄ – nummer: Dorotea 120:1

L1938:219; RAÄ – nummer: Dorotea 121:1

Vattenförekomst

Enligt Vatteninformation Sverige (VISS) gör Vattenmyndigheten bedömningen att sjön Lill - Rajan ekologiska potential är otillfredsställande p g a att sjön är påverkad av vattenkraft

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEÅ	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		

genom att tillflödet Saxån idag leds till ett annat vattensystem via en kanal och tunnel. Minimitappningen från Stor-Rajan ner till Lill-Rajan är 50 l/s under januari, februari, mars, april, oktober, november och december. Under månaderna juli, augusti och september är minimitappningen 250 l/s. Maj och juni råder nolltappning.

Den byggfri zonen sätts till 30 meter för att undvika en försämring av kvalitetsfaktorn närområdet runt sjön samt kvalitetsfaktorn det morfologiska tillståndet.

Kommunen anser att miljö kvalitetsnormerna är ett trubbigt och i många fall ej verklighetsbaserat verktyg där stora delar av bedömningarna är modelleringar, som exempel så klassas svämplanet struktur och funktion som hög runt LillRajan. Några årliga översvämningar av närområdet till sjön existerar inte då allt vatten i stort sett leds till ett annat vattensystem. Svämplanet i sig är modellerat i en nationell GIS-modell där man helt enkelt höjt vattenytan (modellerat ett högflöde) och den utbredningen vattnet får av modelleringen har man sen räknat på. Dvs hur många procent av ytan som är påverkad. Det är alltså ingen bedömning om det faktiskt finns ett svämplan i verkligheten.

Vattenytan i sjön hålls upp av en grunddamm i sjön utlopp där fiskevårdsområdesföreningen har anlagt en fiskvandringssväg i granitsten för att vandrande fisk skall kunna passera.

Ras och Skred

Enligt SGUs kartvisare finns ingen risk för ras eller skred. Marktypen är morän.

Miljöskydd

När det gäller avloppssituationen så finns lösningar som gemensamt avloppssystem, enskilda avloppslösningar samt utedass.

Som alla byar i Dorotea förutom Borgafjäll brottas Rajastrand med att människor flyttar därifrån och att många husen gått från permanentboende till fritidsboende, vilket minskat belastningen på recipienten. Vid nyetableringar kommer bedömning göras om det går att koppla in sig på byns avloppsreningsverk, vilket skulle vara bra för funktionen gällande avloppsrening då belastningen på reningsverket minskat under åren.

När det gäller enskilda avloppslösningar så kommer krav ställas enligt normal skyddsnivå.

De hus som idag ligger inom vattenskyddsområdet är anslutna till byns reningsverk och sen är de flesta hus söder om skyddsområdet i anslutning till vägen (väg 1054) också anslutna.

Trafik

Ny bebyggelse ska planeras så att anslutning kan ske mot allmän väg (väg 1054) och strävan är att begränsa antalet anslutningar mot allmän väg, dvs i första hand ska befintliga anslutningar användas. För att uppföra byggnader inom 12 m från vägområdet krävs tillstånd.

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEA	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		

Växt & Djurliv

Det återfinns flera olika naturtyper inom det inventerade området, eftersom det rör sig om en så pass lång sträcka. Det rör sig bland annat om, äldre skog, sumpigare mark, äng, planterad tallskog, strandnära områden med mycket gräs och vass.

Fiskbestånd

Gädda, lake, abborre, sik, harr och någon enstaka öring. Öring – och harrsbestånden har minskat avsevärt sen regleringen av vattendragen.

Djurliv och Fågelliv

Vanliga djur för området är älg, hare, ren, mink, mård, olika typer av änder, ripa, järpe, tjäder, orre samt även olika rovfåglar etc.

Växter/träd

Vid det inventerade området återfinns vanliga växter, dvs. sådana som vanligen förekommer i skog, på ängsmark, och blötare våtmark. Generellt utgörs marken av skogsmark och ängsmark.

Bedömning

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEA	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		

Exempel på vanliga miljöer inom LIS-området.

Området på norra sidan av Lill- Rajan med närområde inom markerat område bedöms uppfylla kriterierna för att kunna bli ett LIS-område. Generellt kan sägas marken kring sjön är påverkad av mänsklig aktivitet och bebyggelse inom de 100 meter som utgör gräns för strandskydd. Det rör sig både om permanent- och fritidsboende, bryggor, båthus samt vägar som går nära stranden. Stora delar av byns strandnära mark utgörs av ängsmark, äldre och yngre skog samt gräsmattor. Att kunna förtäta bebyggelsen inom tilltänkt område är att föredra framför att bygga inom områden som saknar eller har liten bebyggelse. Denna förtätning bedöms vara möjlig utan att inskränka allmänhetens allemansrättsliga tillgång till sjöstranden eller djur- och växtlivs livsvillkor. Ett utpekande av LIS-område på den norra delen av sjön kan innebära möjlighet för byarna att locka nya invånare till bygden och på så sätt främja en långsiktig utveckling i området. Turistnäringen behöver växa för att skapa arbetstillfällen och bidra till en levande landsbygd. Mer människor som bor i området kommer även att gynna närliggande skolor och dagligvaruhandel. Genom att möjliggöra etablering i attraktiva lägen vid vatten kan vi stimulera utveckling under förutsättning att hänsyn tas till naturen och allmänhetens åtkomst till vatten.

Vid etablering av byggnad inom föreslaget LIS-område skall en noggrannare undersökning göras, för att säkerställa att det är lämpligt att bygga på den specifika platsen. Denna inventering kan inte säkerställa att all mark inom LIS-området är lämpliga att bygga på och särskild hänsyn kan behöva tas till vissa platser inom tilltänkt LIS-område.

Nybildad fastighetsgräns ska avslutas 30 meter från strandlinjen vid medelvattenstånd.

Risken för översvämning bedöms inte vara överhängande inom utpekade LIS-område. En särskild bedömning kan komma att göras i varje enskilt bygglovsärende.

Strandremsan inventerades 28 juni 2019. Inventeringen utfördes från öster till väster. Var gång marken ändrade karaktär upprättades ett nytt inventeringsprotokoll. 11 inventeringsprotokoll upprättades.

Två jakt- och fiskeentreprenörer finns i området och använder bla Lill - Rajan i sin verksamhet för fiske och en anläggning (Rajagården) som ligger alldeles i anslutning till sjön hyser en av entreprenörerna in sina gäster.

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEA	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		

Sjön används av gästande turister och av närboende för fiske och fisket bedrivs vanligtvis från båt.

Bedömningen är att någon försämring av miljö kvalitetsnormen för vatten inte kommer att ske genom utpekande av LIS – området. Bilden till höger visar på grunddammen som håller upp vattennivån i Lill - Rajan med granitstenstrappan (fiskvandring sväg).

En byggfri zon på 30 m i enighet med bilder nedan är det område som skall lämnas mot sjön för att ge friluftsliv och djur fri passage bäddar för minimering av påverkan gällande svämplanet.

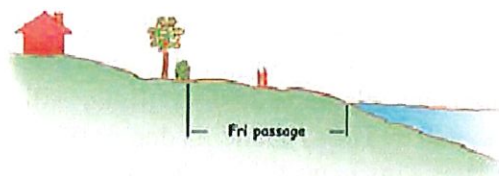

Fig. 1. Vid tätare bebyggelse kan gränsen mellan tomtplatsavgränsning och fri passage behöva markeras tydligt, t ex genom en häck, ett staket eller en trädrida.

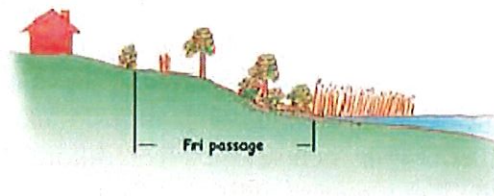

Fig. 2. Den fria passagen bör anpassas till djurliv. Om strandkanten är bevuxen med vass och är en viktig häckningsplats för fåglar så kan den fria passagen förläggas en bit upp på land.

Besöksadress	Telefon	E-post	Bankgiro	Organisationsnr
Storgatan 42	0942 – 140 00vx	info@dorotea.se	601-7404	212000 – 2809
Postadress	Telefax	Hemsida		
917 81 DOROTEA	0942 – 140 01	http://www.dorotea.se		